

SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. JANUSZA KORCZAKA W KLESZCZOWIE

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

WYMAGANIE:

**PROWADZONE SĄ DZIAŁANIA ZAPOBIEGAJĄCE
AGRESJI I PRZEMOCY**

Komisja w składzie:

Emilia Palińska- przewodniczący

Justyna Klimczyk

Aleksandra Kusiak

Katarzyna Skurkiewicz

Kleszczów, marzec 2015 r.

PRZEDMIOT I CELE EWALUACJI

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Szkole Podstawowej w Kleszczowie przez zespół nauczycieli. Ewaluacja ta polegała na systematycznym zbieraniu informacji na temat przebiegu i skuteczności działań szkoły w obszarze: **Szkoła jest bezpieczna i przyjazna uczniowi**, wymaganie: **Prowadzone są działania zapobiegające agresji**.

W trakcie badania zbierano informacje przy wykorzystaniu różnych metod badawczych, pochodzące z wielu źródeł (nauczyciele, uczniowie- w tym członkowie Samorządu Uczniowskiego, rodzice), obserwowano działania szkoły, analizowano dokumentację szkolną.

Badanie zostało zrealizowane w okresie październik 2014 – marzec 2015.

Ewaluacja miała na celu:

- Określenie, w których dokumentach szkolnych opisane są zasady bezpieczeństwa oraz działania profilaktyczne z zakresu problematyki agresji i przemocy.
- Zebranie informacji na temat sposobu zapoznawania uczniów oraz rodziców z tymi dokumentami.
- Zebranie informacji dotyczących sposobu i częstotliwości diagnozowania zachowań uczniów.
- Zebranie informacji na temat poziomu bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły.
- Stwierdzenie czy uczniowie wiedzą jakich zachowań się od nich oczekuje.
- Zebranie informacji na temat działań podejmowanych przez szkołę mających na celu zapobieganie i eliminowanie zjawiska agresji i przemocy.
- Zebranie informacji na temat sposobu analizowania i modyfikowania w/w działań wspólnie z nauczycielami, rodzicami i uczniami.

OPIS EWALUACJI - METODY BADAWCZE

Ewaluacja ta została zainicjowana przez dyrektora szkoły. Na radzie pedagogicznej został powołany zespół nauczycieli, który opracował projekt niniejszej ewaluacji. W projekcie tym zostały postawione pytania kluczowe, dobrano metody badawcze do każdego z postawionych pytań oraz określono sposoby monitorowania i dokumentowania zebranych informacji.

Jako metody badawcze wybrano rozmowy, analizę dokumentów szkolnych oraz ankiety skierowane do uczniów i rodziców. Następnie zespół ewaluacyjny przystąpił do realizacji przewidzianych zadań.

WYNIKI EWALUACJI

W tej części raportu przedstawione zostały dane zebrane podczas ewaluacji w kontekście pytań kluczowych.

W których dokumentach szkolnych określone są zasady bezpieczeństwa oraz działania profilaktyczne z zakresu agresji i przemocy?

W jaki sposób uczniowie oraz rodzice są zapoznawani z w/w dokumentami?

Analizując dokumentację szkolną można stwierdzić, że problematyka bezpieczeństwa jest kwestią priorytetową dla naszej placówki. Istnieje bowiem wiele dokumentów, które regulują zasady postępowania w odniesieniu do szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Wśród najistotniejszych dokumentów, wskazanych także przez uczniów oraz rodziców, wymienić należy przede wszystkim Statut Szkoły Podstawowej im. J. Korczaka w Kleszczowie, Program Profilaktyki oraz Program Wychowawczy. Te trzy dokumenty stanowią bazę dla pozostałych. Statut szkoły reguluje pracę i funkcjonowanie całej placówki oświatowej i wszystkich jej podmiotów. Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest troszczyć się o bezpieczeństwo uczniów, dlatego zapisy związane z tą problematyką można odnaleźć niemal w każdym rozdziale (np. cele, zadania szkoły, zasady wewnątrzszkolnego systemu oceniania).

W Programie Profilaktyki jednym z podstawowych zadań do realizacji jest zapobieganie i eliminowanie zjawiska agresji i przemocy oraz dbałość o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły i poza nią (korzystając z Internetu, w domu). Analizując program, już w celach odnajdujemy sformułowania odnoszące się do bezpieczeństwa, np.: „Przeciwdziałanie i redukcja przemocy w szkole, domu i środowisku lokalnym dla uzyskania przyjaznych więzi międzyludzkich w relacjach uczeń – uczeń, nauczyciel – uczeń, dziecko – rodzic, kolega – koleżanka itp.” Realizacja wyżej wymienionego zadania wiąże się z podejmowaniem przez szkołę licznych działań, które także zostały ujęte w Programie Profilaktyki.

Program Wychowawczy również odnosi się do wielu kwestii dotyczących przeciwdziałania agresji i przemocy. W priorytetach działań wychowawczych w każdej klasie oraz planach działań wychowawczych odnajdujemy zapisy wiążące się z tą problematyką oraz konkretne sposoby realizacji tego zagadnienia.

Dokumenty szerzej opisane w niniejszym raporcie znane są nie tylko nauczycielom, ale także rodzicom i uczniom. 96% ankietowanych rodziców stwierdziło, że szkoła zapoznaje ich z tymi dokumentami. Taka sama liczba respondentów przyznała, że ma możliwość samodzielnego zapoznania się z nimi np. poprzez stronę internetową szkoły, na której je zamieszczono. Ponadto program wychowawczy i profilaktyki opracowywany jest przy współpracy z rodzicami i uchwalany przez Radę Rodziców na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym. Członkowie RR zapoznają się z programami bardzo szczegółowo i po wnikliwej analizie proponują ewentualne uzupełnienie danego zapisu.

Uczniowie natomiast mogą zapoznać się z tymi dokumentami głównie za pośrednictwem strony internetowej oraz dzięki nauczycielom, wychowawcom oraz pedagogowi szkolnemu, którzy często powołują się na te dokumenty, omawiając dane zagadnienie z uczniami. W bieżącym roku szkolnym część zapisów statutowych była także prezentowana uczniom podczas jednego z apeli.

Wśród pozostałych dokumentów szkolnych zawierających zapisy dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym profilaktyki agresji i przemocy, wymienić należy: Koncepcję Pracy Szkoły, różnorodne regulaminy i procedury obowiązujące na terenie placówki np. procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na terenie szkoły.

W jaki sposób w szkole diagnozuje się zachowania uczniów?

Na podstawie przeprowadzonych rozmów z poszczególnymi wychowawcami i nauczycielami możemy stwierdzić, że nauczyciele diagnozują zachowania uczniów poprzez systematyczną obserwację i kontrolę ich zachowania. Wymieniają informacje między sobą, analizują poszczególne przypadki, opracowują strategię postępowania, modyfikują swoje działania w związku z zaistniałymi problemami i sytuacjami uczniów (np. odbywają się konsultacje nauczycieli z pedagogiem, spotkania z rodzicami, na których ustalony jest plan pomocy uczniowi).

Wychowawca klasowy na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów i rodziców z zasadami oceniania zachowania uczniów. Kryteria te określają normy zachowania pożądane u uczniów. Następnie w trakcie roku szkolnego nauczyciele oceniają postawy uczniów zgodnie z przyjętymi normami. W tym celu większość wychowawców założyła zeszyty uwag, które stanowią istotne narzędzie, pomocne w diagnozowaniu zachowań poszczególnych uczniów. Na podstawie wpisanych w nim informacji wychowawca na bieżąco rozpoznaje postawy prezentowane przez uczniów na zajęciach i w innych sytuacjach szkolnych.

Na podstawie analizy dokumentów można stwierdzić, iż część nauczycieli opracowała własne metody diagnozowania zachowań uczniów (np. indywidualne zeszyty do korespondencji z rodzicami, symbole).

Ważnych informacji dotyczących diagnozowania zachowań uczniów dostarczają pedagog szkolny oraz psycholog szkolny. Pedagog szkolny opracował kartę diagnostyczną, którą na początku każdego roku szkolnego wypełniają wychowawcy klasy, wskazując uczniów pochodzących z rodzin niepełnych, o trudnej sytuacji finansowej oraz dzieci nadpobudliwe bądź zahamowane psychoruchowo, a także mające trudności w nauce. Uzyskane dane następnie są analizowane, a dzieci wymienione w karcie diagnostycznej, których sytuacja rodzinna może być przyczyną trudności w zachowaniu, otaczane są opieką pedagoga bądź psychologa.

Ważnych informacji na temat zachowań uczniów dostarczają także opinie/orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej, do której uczniowie są kierowani przez pedagoga w ciągu całego roku szkolnego, w zależności od potrzeb, na wniosek wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, samego pedagoga lub rodzica.

Na podstawie informacji uzyskanych z poradni dostosowywane są metody i formy pracy z danym uczniem.

Jaki jest poziom bezpieczeństwa uczniów w szkole?

Odpowiedzi na to pytanie kluczowe dostarczyła nam ankieta skierowana do uczniów oraz rozmowa z członkami Samorządu Uczniowskiego. Uczniowie zapytani byli wprost, czy czują się w szkole bezpiecznie. Zdecydowana większość (86%) odpowiedziała, że tak, natomiast pozostali ankietowani (7 osób) stwierdzili, że ich bezpieczeństwu zagrażają następujące sytuacje: *zdarzają się agresywne zachowania ze strony innych uczniów, nauczyciele zostawiają uczniów samych w klasie.*

W kolejnym pytaniu uczniowie mieli za zadanie stwierdzić, czy są w szkole jakieś miejsca, w których nie czują się bezpiecznie, a jeśli tak, to które to miejsca. Z analizy wyników badań wynika, że większość respondentów czuje się bezpiecznie w każdym miejscu na terenie placówki (88%). 6 osób wskazało natomiast następujące miejsca:

- sala gimnastyczna- 1 osoba
- schody- 1 osoba
- korytarz- 1 osoba
- szatnia- 1 osoba

Pozostałe 2 osoby, które stwierdziły, że są miejsca, w których nie czują się bezpiecznie, nie wskazały ich.

Opinia Samorządu Uczniowskiego była zbliżona do wyników ankiet. Członkowie SU zgodnie stwierdzili, że nasza szkoła jest bezpieczna. Zagrożeń upatrują nie w budynku szkoły, ale w zachowaniach niektórych uczniów do niej uczęszczających. Niepokoją ich zdarzające się przejawy agresji na terenie szkoły oraz uczniowie przeziębieni lub niewyleczeni, którzy przychodzą do szkoły i zarażają innych.

Czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje?

Ankieta przeprowadzona wśród uczniów klas IV- VI dowodzi, że niemal wszyscy uczniowie (94%) wiedzą, jakich zachowań oczekuje się od nich. Wiedzę tę potwierdzili zaznaczając zachowania, które ich zdaniem gwarantują im bezpieczeństwo na terenie szkoły:

- nie biegam- 88%
- nie zjeżdżam po poręczy przy schodach- 88%

- nie wychylam się przez okna- 88%
- nie wchodzę na parapety- 80%
- mam zasznurowane obuwie- 73%
- słucham poleceń nauczyciela- 69%
- inne: *nie przeklinam, nie biegam z jedzeniem i piciem, nie biję , nie podstawiam nóg.*

Informacji na temat tego, jak uczniowie powinni zachowywać się w szkole, nasi respondenci czerpią z:

- apeli dotyczące bezpieczeństwa- 82%
- pogadanek na godzinach wychowawczych- 55%
- spotkań z pedagogiem- 47%
- spotkań z policjantem- 65%
- rozmów z rodzicami- 47%
- spektakli i warsztatów profilaktycznych- 35%
- inne: *z programów telewizyjnych.*

Jakie działania szkoła podejmuje celem zapobiegania i eliminowania zjawiska agresji i przemocy?

Na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród rodziców i uczniów oraz rozmów z członkami Samorządu Uczniowskiego, a także na podstawie analizy dokumentacji szkolnej (dzienniki zajęć lekcyjnych, dziennik pedagoga szkolnego, sprawozdania z imprez i uroczystości szkolnych, sprawozdania z pracy wychowawców, protokoły z zebrań z rodzicami) można z przekonaniem stwierdzić, iż szkoła podejmuje bardzo wiele działań mających na celu zapobieganie i eliminowanie zjawiska agresji i przemocy. Działania te dostrzegają zarówno rodzice (98%), jak i uczniowie (88%). Obie grupy badawcze najliczniej wskazały następujące szkolne przedsięwzięcia:

- **apele (73,5% uczniowie, 75% rodzice)**
- konkursy profilaktyczne (28,5% uczniowie, 27% rodzice)
- spektakle, przedstawienia profilaktyczne (45% uczniowie, 30% rodzice)
- **lekcje z zakresu agresji i przemocy realizowane przez pedagoga szkolnego (65% uczniowie, 28% rodzice)**
- imprezy i uroczystości szkolne z zakresu profilaktyki agresji i przemocy (26,5% uczniowie, 19% rodzice)
- **godziny wychowawcze (67% uczniowie, 64% rodzice)**
- gazetki na tablicach ściennych (41% uczniowie, 42% rodzice)
- **spotkania z policjantem (67% uczniowie, 67% rodzice)**
- zajęcia terapeutyczne z uczniami agresywnymi prowadzone przez psychologa, pedagoga szkolnego (35% uczniowie, 27% rodzice)
- rozmowy uczniów przejawiających zachowania agresywne z wychowawcą klasy, pedagogiem dyrektorem szkoły (43% uczniowie, 45% rodzice)
- utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami (43% uczniowie, 54% rodzice)

Po przeprowadzonej rozmowie z członkami Samorządu Uczniowskiego stwierdzić można również, iż szkoła czuwa nad bezpieczeństwem uczniów. Zadanie to realizowane jest przez nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, rodziców, a także samych uczniów. Wszelkie działania przynoszą rezultaty, gdyż coraz rzadziej dochodzi do agresywnych zachowań ze strony uczniów. Przedstawiciele SU zwrócili również uwagę to, iż sami mogą zachowywać się w ten sposób, aby być wzorem do naśladowania, a tym samym podnosić poziom bezpieczeństwa. Duże znaczenie ma też zgłaszanie wszelkich przejawów niewłaściwych zachowań uczniów nauczycielom, którzy podejmując stosowne kroki, również przyczynią się do eliminacji zjawiska agresji.

Działania o charakterze profilaktycznym dostrzec można szczególnie w pracy pedagoga szkolnego. Organizowane przez niego warsztaty, spotkania tematyczne, przedstawienia teatralne o tematyce profilaktycznej pozwalają na skuteczną profilaktykę w zakresie agresji i przemocy. Działania o tym charakterze wpisują się także w założenia

programu „Klub Bezpiecznego Puchatka”, który już drugi rok z rzędu realizowany był wśród uczniów klas pierwszych. Na terenie szkoły pedagog szkolny prowadzi również Szkolny Klub Bezpieczeństwa, którego członkowie podejmują działania mające na celu zapobieganie agresji i przemocy. Członkowie klubu brali udział także w tworzeniu kącika prawnego, który powstał przy współpracy z panem Jarosławem Popławskim, Komendantem Policji w Kleszczowie. W kąciku tym znajdują się informacje dotyczące niewłaściwych, agresywnych zachowań, jakie podejmują uczniowie na terenie szkoły w odniesieniu do konkretnych artykułów Kodeksu Karnego.

Działania o charakterze profilaktycznym widoczne są również w pracy wychowawców świetlicy, którzy w ramach zajęć świetlicowych prowadzą pogadanki na temat bezpieczeństwa, wskazane na każdy miesiąc przez dyrektora i koordynatora ds. bezpieczeństwa w szkole.

Wśród działań z zakresu profilaktyki agresji i przemocy ważną rolę odgrywają też te zadania, dzięki którym możliwa jest popularyzacja tematyki praw dziecka wśród społeczności szkolnej, celem zwrócenia szczególnej uwagi na prawo każdego dziecka do ochrony przed przemocą rówieśniczą oraz przemocą w środowisku rodzinnym.

Równie istotne jest wdrażanie uczniów do niesienia bezinteresownej pomocy innym poprzez różnego rodzaju akcje i działania charytatywne. Tylko w tym roku szkolnym zorganizowano Tydzień Wolontariatu, kiermasz charytatywny, zbiórkę nakrętek, akcje: „I Ty możesz zostać św. Mikołajem”, „S.O.S. afrykańskim dzieciom”.

Kadra nauczycielska podejmuje szereg działań, których celem jest eliminowanie zagrożeń i złych zachowań (pogadanki, prelekcje, zajęcia integracyjne, konkursy, upomnienia). Ważnym działaniem z zakresu profilaktyki agresji i przemocy jest promowanie pozytywnych wzorców oraz właściwych zachowań, a także wzmacnianie właściwych zachowań uczniów. Ważną rolę w tych działaniach pełni wychowawca klasowy, który realizując plan działań wychowawczych, kreuje obowiązujące normy społeczne i modeluje w ten sposób zachowania uczniów, wskazuje pozytywne wzorce osobowe i autorytety. Ponadto wychowawcy i inni nauczyciele stosują system nagradzania uczniów prezentujących właściwe postawy. Najczęściej są to pochwały na forum klasy, pochwały pisemne, pochwały na forum szkoły np. podczas apelu.

Ponadto uczniowie przejawiający niewłaściwe, agresywne zachowania objęci są opieką psychologiczno- pedagogiczną na terenie szkoły, uczęszczają na zajęcia prowadzone przez pedagoga szkolnego i psychologa, których celem jest m.in. kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami oraz stresującymi

sytuacjami. Szkoła współpracuje również ze specjalistami i instytucjami, które wspierają nas w kształtowaniu norm społecznych (Policja, GOPS, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Bełchatowie, Poradnia Życia Rodzinnego w Kleszczowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleszczowie, Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich, Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kleszczowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie).

W jaki sposób podejmowane działania są analizowane i modyfikowane wspólnie z rodzicami, uczniami i nauczycielami?

Działania wychowawcze z zakresu profilaktyki agresji i przemocy podejmowane przez kadre nauczycielską są skoordynowane ze Szkolnym Programem Wychowawczym i Programem Profilaktyki. Oba programy są rokrocznie poddawane ewaluacji. Wnioski z ewaluacji, jak również zaistniałe potrzeby lub sugestie są uwzględniane podczas modyfikacji tych programów.

Oddziaływania wychowawcze skierowane do indywidualnych uczniów są również przez nauczycieli systematycznie analizowane i modyfikowane. Nauczyciele współpracują ze sobą, analizując poszczególne przypadki, opracowują strategię. Optymizmem napawa fakt, że czasami uczniowie sami wychodzą z postępowania, wymieniają się doświadczeniami oraz modyfikują swoje działania w związku z zaistniałymi problemami i sytuacjami uczniów. z inicjatywą i podejmują zachowania pozytywnie wpływające na proces wychowawczy (np. podejmują pomoc koleżeńską, chcą organizować zajęcia integracyjne, wspomagające). Wszystkie tego typu inicjatywy są pożądane i uwzględniane podczas modyfikacji działań wychowawczych.

W analizę i modyfikację działań wychowawczych włączeni są również rodzice. Nauczyciele, dyrektor szkoły utrzymują kontakt z rodzicami uczniów przejawiających zachowania niewłaściwe i wspólnie z nimi ustalane są działania mające na celu poprawę sytuacji. Ponadto członkowie Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego spotykają się w ciągu roku szkolnego z dyrektorem szkoły i opiekunem SU celem omówienia podejmowanych działań, ich ewentualnej modyfikacji bądź też wprowadzenia nowych działań zaproponowanych przez rodziców lub uczniów. Spotkania te organizowane są w ramach programu „Szkoła współpracy. Uczniowi, nauczyciele, rodzice kapitałem współczesnej szkoły”

WNIOSKI POEWALUACYJNE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzona w SP w Kleszczowie wykazała, że w szkole prowadzone są działania zapobiegające agresji i przemocy. ➤ W dokumentach szkoły znajdują się zapisy dotyczące zasad bezpieczeństwa oraz działań z zakresu profilaktyki agresji i przemocy. ➤ Uczniowie oraz rodzice są zapoznawani z wyżej wymienionymi dokumentami. ➤ Zachowania uczniów są diagnozowane. ➤ Uczniowie wiedzą, jakie zachowania gwarantują im bezpieczeństwo i potrafią je nazwać. ➤ Uczniowie czują się na terenie szkoły bezpiecznie. ➤ Podejmowane przez szkołę działania z zakresu profilaktyki agresji i przemocy są analizowane i modyfikowane wspólnie z nauczycielami, rodzicami i uczniami.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojedynczy uczniowie swoim zachowaniem przyczyniają się do zagrożenia poczucia bezpieczeństwa na terenie placówki.

Rekomendacje:

- reagować na wszelkie przejawy niewłaściwych zachowań uczniów;
- współpracować w tym zakresie z rodzicami uczniów, nauczycielami, specjalistami, dyrektorem szkoły;
- dalej podejmować działania z zakresu profilaktyki agresji i przemocy przy współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w procesie wychowania;

OPRACOWANIE ANKIETY DLA RODZICÓW

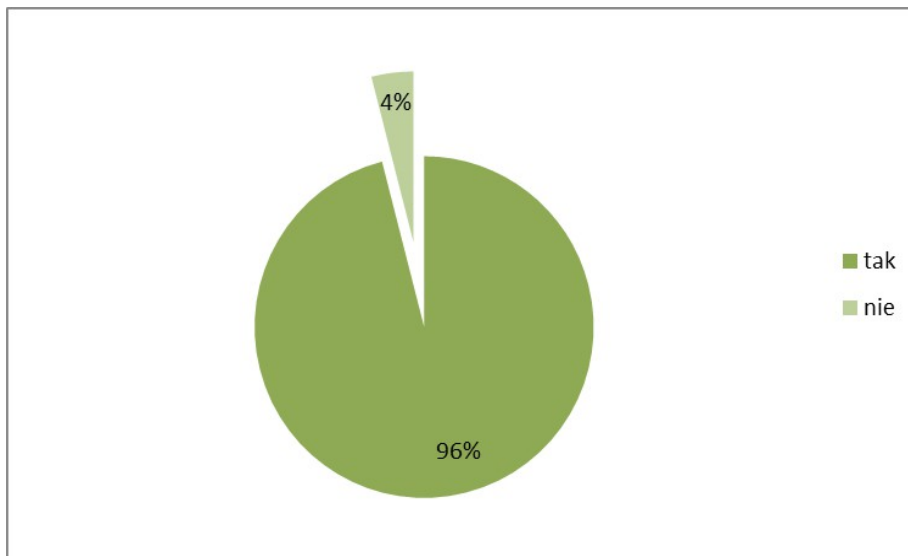
W ankiecie udział wzięło 186 rodziców uczniów klas I- VI.

Poniżej przedstawiono wyniki analizy odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety wraz z wpływającymi z nich wnioskami.

Celem **Pytania 1** było stwierdzenie, czy Rodzice są zapoznawani z dokumentami regulującymi pracę szkoły takimi jak: Statut Szkoły, Program Profilaktyki, Program Wychowawczy. Na pytanie większość rodziców udzieliła odpowiedzi - *TAK* .

1. Czy są Państwo zapoznawani z dokumentami regulującymi pracę szkoły takimi jak: Statut szkoły, program profilaktyki, program wychowawczy?

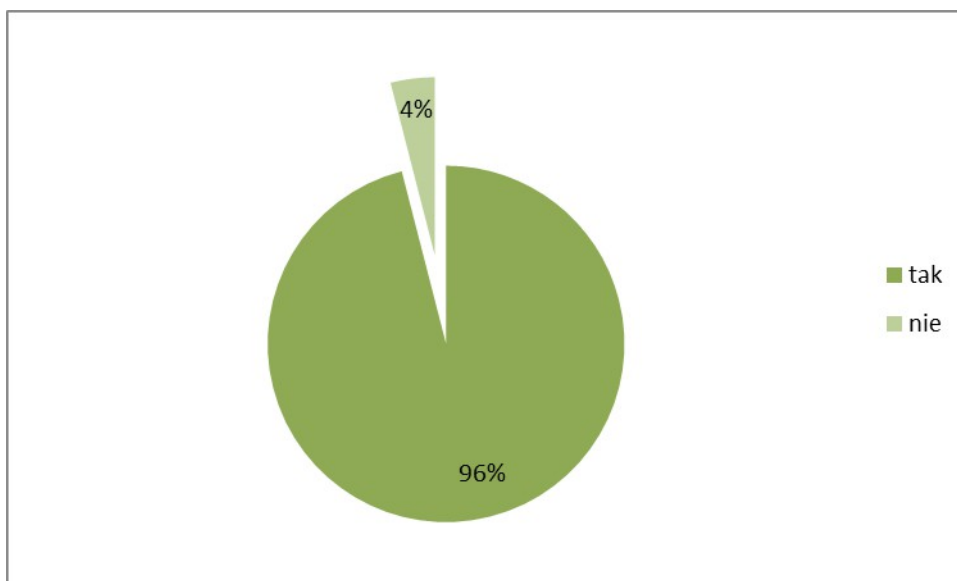
TAK – 96 % NIE – 4 %

Celem **Pytania 2** było stwierdzenie, czy rodzice mają możliwość samodzielnego zapoznania się z wyżej wymienionymi dokumentami. Tutaj również większość rodziców wypowiedziała się pozytywnie.

2. Czy mają Państwo możliwość samodzielnie zapoznać się z wyżej wymienionymi dokumentami – np. na stronie internetowej

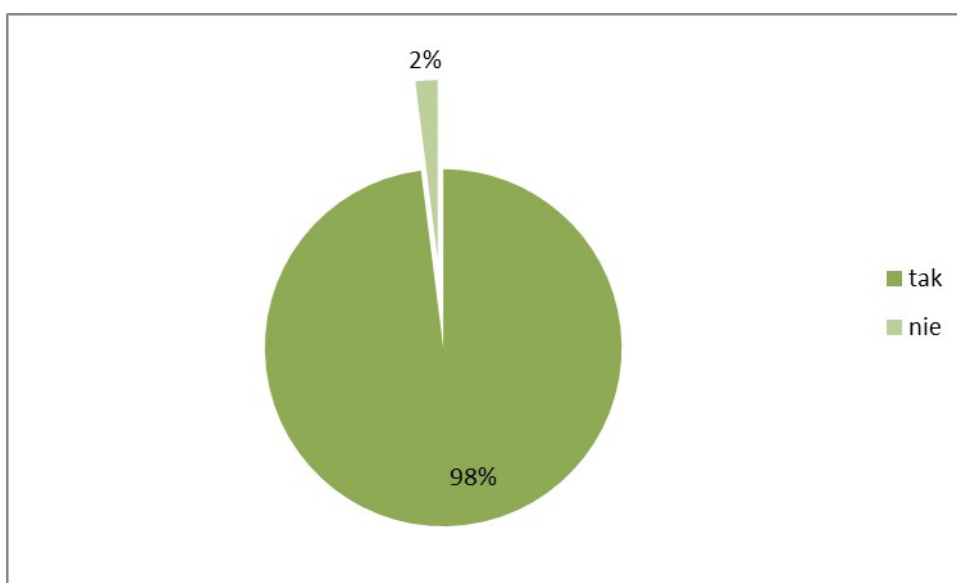
TAK – 96 % NIE – 4 %

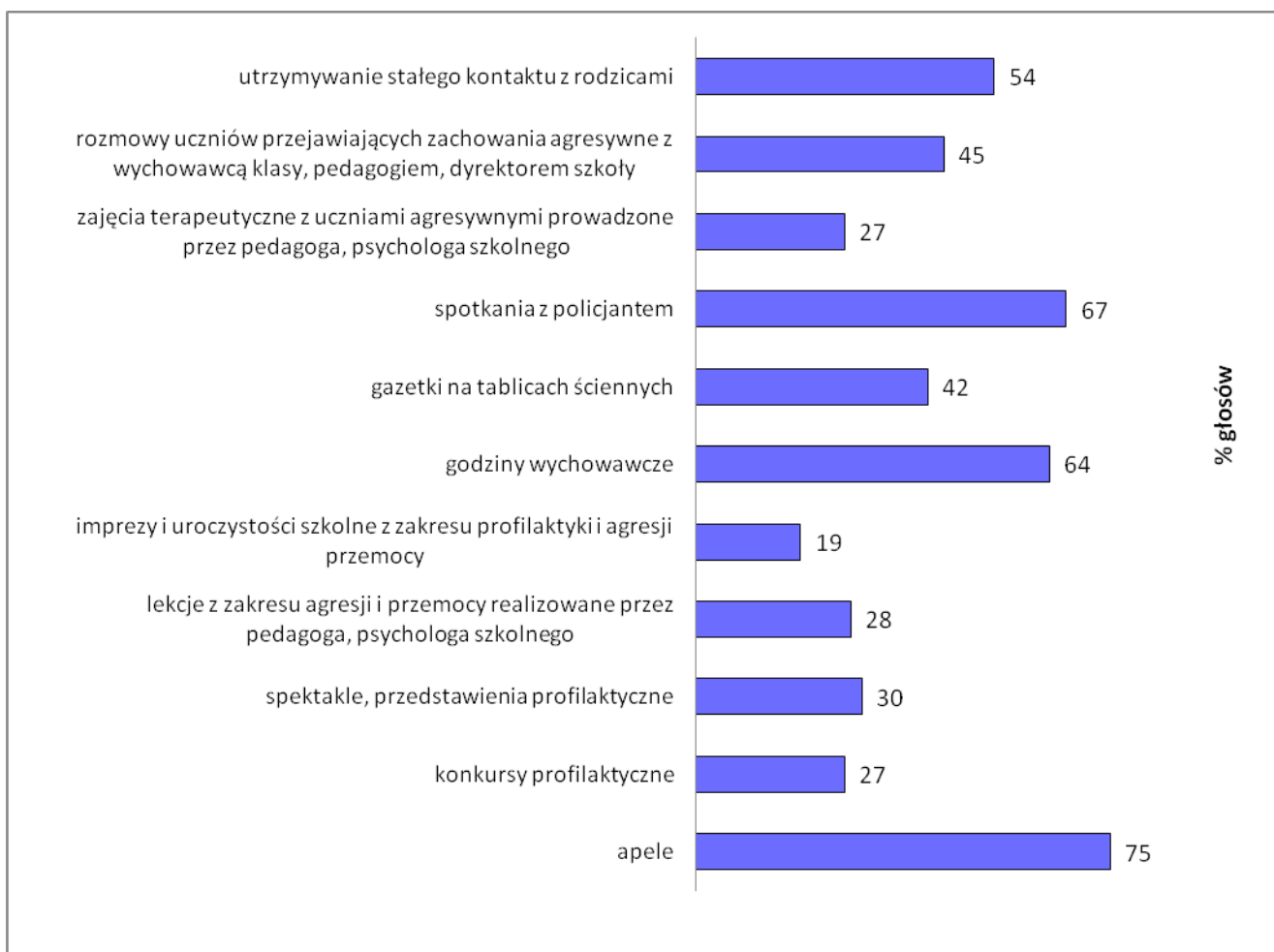
Celem **Pytania 3** było stwierdzenie, czy szkoła podejmuje działania zapobiegające i eliminujące zjawisko agresji i przemocy. Zdecydowana większość ankietowanych i tutaj wypowiedziała się na *TAK*. Najwięcej osób zaznaczyło apele szkolne, spotkania z policjantem oraz godziny wychowawcze. Oto szczegółowe wyniki:

3. Czy szkoła podejmuje działania zapobiegające i eliminujące zjawisko agresji i przemocy?

TAK – 98% NIE – 2 %

Jeśli TAK, jakie są to działania?

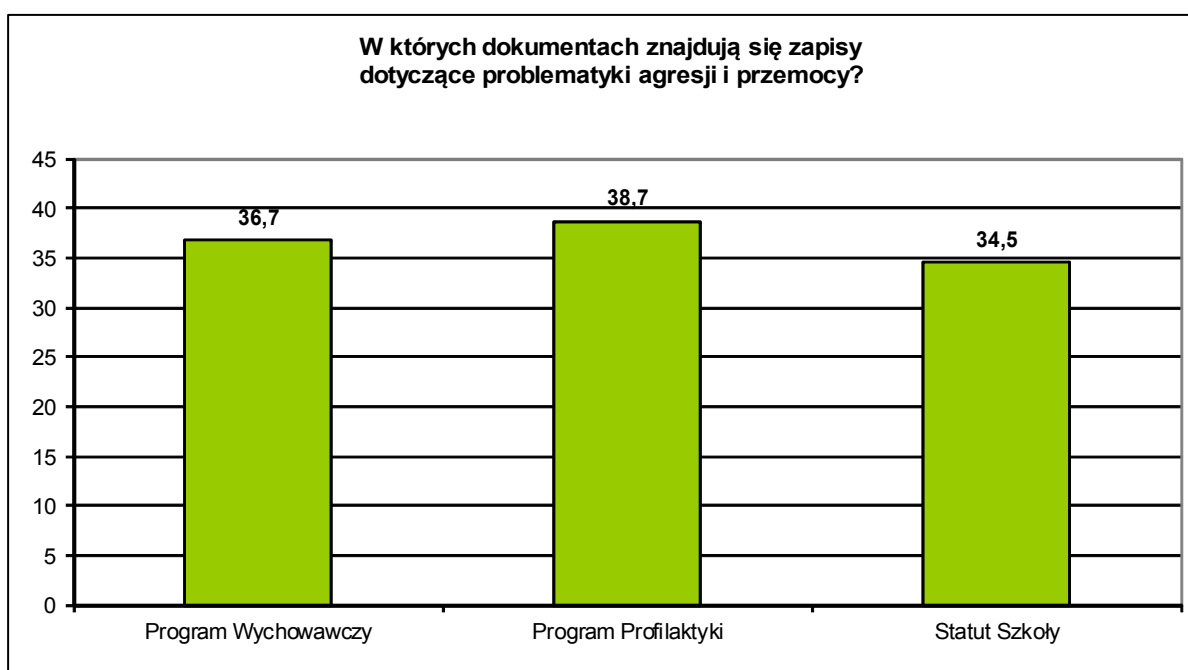
Podsumowując wyniki przeprowadzonej ankiety, można stwierdzić, iż – w opinii rodziców uczniów – w szkole są prowadzone zróżnicowane działania zapobiegające oraz eliminujące zjawisko agresji i przemocy. Zdecydowana większość rodziców zna te działania oraz dokumenty szkolne regulujące pracę szkoły.

OPRACOWANIE ANKIETY SKIEROWANEJ DO UCZNIÓW

Jednym z narzędzi badawczych wykorzystanych podczas ewaluacji była anonimowa ankieta skierowana do uczniów klas IV- VI. Ankiety wypełniło łącznie 49 osób.

Pytanie pierwsze polegało na określeniu dokumentów, w których znajdują się zapisy dotyczące problematyki agresji i przemocy. Odpowiedzi były następujące:

- Program Profilaktyki- 38,7%
- Program Wychowawczy- 36,7%
- Statut szkoły- 34,5%

Drugie pytanie poruszało problematykę bezpieczeństwa na terenie szkoły. Uczniowie zapytani byli wprost, czy czują się w szkole bezpiecznie. Zdecydowana większość (86%) odpowiedziała, że tak, natomiast pozostali ankietowani (7 osób) stwierdzili, że ich bezpieczeństwu zagrażają następujące sytuacje: *zdarzają się agresywne zachowania ze strony innych uczniów, nauczyciele zostawiają uczniów samych w klasie.*

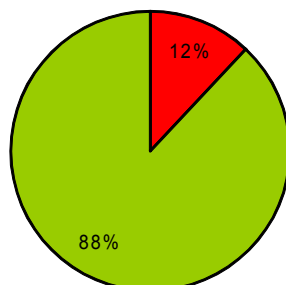
Kolejne pytanie było ściśle związane z poprzednim. Zadaniem uczniów było stwierdzenie, czy są w szkole jakieś miejsca, w których nie czują się bezpiecznie, a jeśli tak, to które to miejsca. Z analizy wyników badań wynika, że większość respondentów czuje się bezpiecznie w każdym miejscu na terenie placówki (88%). 6 osób wskazało natomiast następujące miejsca:

- sala gimnastyczna- 1 osoba
- schody- 1 osoba
- korytarz- 1 osoba
- szatnia- 1 osoba

Pozostałe 2 osoby, które stwierdziły, że są miejsca, w których nie czują się bezpiecznie, nie wskazały ich.

**Czy są miejsca w szkole,
w których nie czujesz się bezpiecznie?**

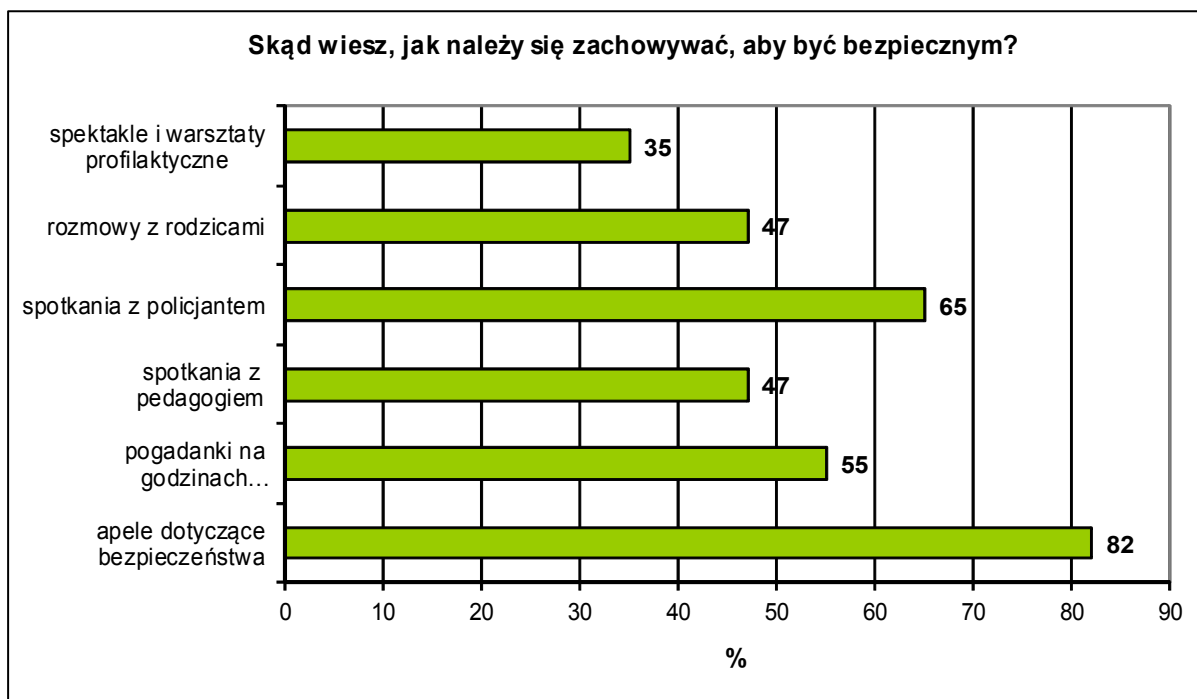
Czwarte pytanie skierowane do uczniów pozwoliło uzyskać informację, iż nasi podopieczni mają szeroka wiedzę na temat tego, jak powinni zachowywać się w szkole. Niemal wszyscy (94%) wiedzą, jakich zachowań oczekuje się od nich. Wiedzę tę potwierdzili, zaznaczając zachowania, które ich zdaniem gwarantują im bezpieczeństwo na terenie szkoły:

- nie biegam- 88%
- nie wchodzę na parapety- 80%
- nie wychylam się przez okna- 88%
- słucham poleceń nauczyciela- 69%
- nie zjeżdżam po poręczy przy schodach- 88%
- mam zasznurowane obuwie- 73%
- inne: *nie przeklinam, nie biegam z jedzeniem i piciem, nie biję , nie podstawiam nóg.*

Informacji na temat tego, jak uczniowie powinni zachowywać się w szkole nasi, respondenci czerpią z:

- apeli dotyczące bezpieczeństwa- 82%
- pogadanek na godzinach wychowawczych- 55%
- spotkań z pedagogiem- 47%
- spotkań z policjantem- 65%
- rozmów z rodzicami- 47%
- spektakli i warsztatów profilaktycznych- 35%
- inne: z *programów telewizyjnych*

Ostatnie pytanie miało na celu zebranie informacji na temat działań podejmowanych przez szkołę wobec zjawiska agresji i przemocy. 86% respondentów twierdzi, że szkoła podejmuje tego typu działania.

Wśród dominujących wymienić należy:

- apele - 73,5%
- konkursy profilaktyczne - 28,5%
- spektakle, przedstawienia profilaktyczne - 45%

- **lekcje z zakresu agresji i przemocy realizowane przez pedagoga szkolnego - 65%**
- imprezy i uroczystości szkolne z zakresu profilaktyki agresji i przemocy - 26,5%
- **godziny wychowawcze - 67%**
- gazetki na tablicach ściennych - 41%
- **spotkania z policjantem - 67%**
- zajęcia terapeutyczne z uczniami agresywnymi prowadzone przez psychologa, pedagoga szkolnego - 35%
- rozmowy uczniów przejawiających zachowania agresywne z wychowawcą klasy, pedagogiem dyrektorem szkoły- 43%
- utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami- 43%

Jakie działania, mające na celu zapobieganie i eliminowanie agresji i przemocy, są podejmowane na terenie szkoły?

